

Lietuva Haagos Tribunole

Lenkai Kaltina Lietuvą
Sulaužius Voldemaro
Duota Jiems PriežadaSidzikauskas sako kad Lietuva pirma turi
atgauti Vilnių

Prof. Mandelstam sako, kad Lietuva permažai lenkus tekalina

Klaipėda, rugs. 20. Iš Haagos, Holandija, pranešama, kad Tarptautinio Tribunolo ketvirtadienio posėdyje Lietuvos pusę gynę pasiuntinis Sidzikauskas ir ekspertas (dalykų žinovas) Prof. Mandelstamas iš Paryžiaus.

Pasiuntinis Sidzikauskas pat pradžio nurodė, kad lenkai sulaužę Suvalkų sutartį 1920 metais, spalio 9 dieną netikėtai užėmė Vilnių, Lietuvos istorišką sostinę. Per tai lenkai sudarė tokią padėtį, kuri yra panaši į pusiausvirą tarp karo ir taikos. Berods, Lietuva jokių kariškių žygių prieš Lenkiją nesiiima, tačiau dėl suteikto smugio ir neteisėbės Lietuva yra sutraukusi su Lenkija visokius ryšius.

"Lenkai tik iš politiško išrovavimų dabar daro visokius žygius spausti Lietuvą, kad vėl tarp jos ir Lenkijos ryšiai tapę užmegsti", kalbėjo Sidzikauskas. "Šį kartą lenkai tiems santykiams atnaujinti pasirinko klausimą, kurs turėtų tarptautiškos reikšmės. Tačiau Lietuva su tokiais lenkų norais nesutiks."

Tautų Sąjunga negali priversti

Toliau pasiuntinis Sidzikauskas nurodė, kad Tautų Sąjungos statuto 23 straipsnis negali Lietuvos priversti atnaujinti susisiekimą su Lenkija Vilniaus-Kašėdorių linija (Tautų Sąjungos statuto 23 str. sako, kad kiekviena Tautų Sąjungos narė valstybė privalo rūpintis už laisvą tarptautišką susisiekimą bei prekybą. Ši pareiga yra privaloma ir toms valstybėms, kurios nėra prisidėjusios prie susisiekimo sutarties ir su kitomis valstybėmis nėra padarę ypatingų sutarčių) Lietuvos niekas negali priversti padaryti su Lenkais sutartį dėl tos gelžkelio linijos atidarymo. Ir tada, jei Lenkija, naudodamasi tarptautinėmis teisėmis, versta Lietuvą tokias sutartis daryti, Lietuva turėtų teisės atsakyti, kadangi tai būtų daroma per prievartą.

Lietuva neprivalo gelžkelio atidaryti

Prie to paties punkto kalbėjo ir antras Lietuvos gynėjas,

Chicago ir aplinkinei federacijas oro biuras šiai dienai praneša:

Daugiausia debesuota; kiek vėšiau; vidutinis pietvakarių vėjas.

Vakar temperatūra siekė 72. Saulė teka 5:46, leidžiasi 5:34, mėnuo teka 7:08 vak.

Prof. Mandelstamas, kurs ba kitko pasakė, kad lenkai užimdami Vilnių Lietuvai sudarė tokią neteisėbą, dėl kurios Lietuva palyginamai dar per menkai teatsiūkiau. Baigdamas savo kalbą Prof. Mandelstam pareiškė, kad Lietuva neprivalo atidaryti lenkams Vilniaus-Kašėdorių gelžkelio linijos.

Lietuva dėl Lenkijos padarė išimtį

Haaga, Holandija. Tolimesniam bylos posėdyje Lietuvos atstovas Sidzikauskas davė Tribunalui ilgus paaiškinimus; tai, ar Lietuvos vyriausybė atsisveikdama į tarptautiską pasisąžadinimą privalo atidaryti tarptautiskam susisiekimui gelžkelio liniją Vilnius-Kašėdoris. Lietuva, berods, Paryžių, gegužės 8 d., 1924 metais yra davusi pasisąžadinimą leisti savo gelžkeliais ir upėmis laisvą tarptautinį prekių ir pastų judėjimą. Bet tuomet Lietuva pasilaikė sau teisę šių nuostatų netaikyti gelžkelių susisiekimui tarp Lietuvos ir Lenkijos.

Vandens keliais susisiekimas tarp Lenkijos ir Lietuvos jau senai gali laisvai eiti, tačiau lenkai jais nesinaudoja. Lietuvių interesai gali būti palenkę tik platėmis tarptautiškos reikšmės interesams, bet šiame atsitikime tokių interesų nėra.

Lietuva šiame atsitikime gina kur kas aukštesnės svarbos interesus, būtent šventą sutarčių pildymą, kurios, kaip šis atsitikimas rodo, tapo lenkų sulaužytos.

Lenkų atstovas primena Voldemarą

Lenkų atstovas Mrozowski savo kalboje pareiškė, kad nors Lietuva ir Lenkija priėmė Tautų Sąjungos nutarimą iš gruodžio 10 dienos, 1927 metų, pagal kurį Lietuva apsiėmė su Lenkija sueti į geras santykius (Voldemaro prižadas Pilsudskiui), bet Lietuva dabar parodo, kad ji to nenori. Lietuva vengia net gelžkelio susisiekimą su Lenkija atidaryti. Be gelžkelio susisiekimo per rubėžių negali būti gerų santykių tarpe dviejų kaimyninių valstybių, pasakė Mrozowski.

"Lietuva tą atsakymą remia, kaip ji sakosi, taikiu ginklu tame ginče, o tuo ginče vadina Vilniaus atvadavimą. Jei Lietuva ir pasisąžadinimų nepildo, tai tačiau tas jai neduoda priežasties nuo to visai atsakyti. Lietuva tikisi galinti atsakyti nuo savo pasisąžadinimų pareigų, bet tam ji jokios teisės netur."

Teismo sprendimas dar ne numatomas.

New York, rugs. 30. Miss Laura Ingalls sumanė atimti iš kapitono Hawks greituomo rekordą, lėkdama iš New York į Havana, Kuba.

Snowden, Thomas ir
MacDonalda išmetė
iš Darbo Partijos

Visi dabartinės valdžios nariai pašalinti

Londonas, rugs. 30. Daily Herald skelbia, kad Darbo partijos ekzekutyvis komitetas nutarė, jog visi dabartinės nacionalės valdžios nariai ir jos rėmėjai automatiškai ir tuoją nustoja būti Darbo partijos nariais. Tokiu būdu MacDonaldas, Snowdenas, Thomas ir dar keli kiti darbiečiai kabineto nariai nuo šiol yra skaitomi iš partijos išmesti.

Užsigimė mergaitė,
kuri maitinasi bal-
dais ir radio

Žmoniškų valgių nevalgo, tik pieną geria

Milwaukee, rugs. 30. Turbut pirmas toks keistas atsitikimas visame šimtmetyje, kad žmogus mistų medžiais. Dolores, pusketvirtų metų amžiaus duktė p. First iš Two Rivers, jau baigia suvalgyti tėvų baldus ir radio setą.

Kol ji tebebuvo mažesnė, pradėjus krinti baldus tėvai manė, kad tai dantys digsta, bet kada jau nukrimto visoms kėdėms, stalams ir suolams kam pus, jie pradėjo rūpintis, o kuomet Dolores suvalgė visą radio setą, tėvai net daktarus pasisaukė.

Daktarai rado, kad mergaitė yra ir sveika ir normali. Jokių kitų valgių ji nenori, tik dar pieną geria.

2 užmušti, 22 sužeisti
angliakasių streike

Kanados raiteliai užpuolė demonstraciją

Estevan, Saskatchewan, rugs. 30. Du žmonės darbininkai užmušti ir 12 policistų bei 10 civilijų sužeisti susirėmimo tarp streikuojančių angliakasių ir policijos konstabelių. Po to atskubėjo Kanados raiteliai, kurie streikuojančius sulaukė nuoėjimo į miestą.

Kokie bus moterų ru-
pesniai šią žiemą

New York, rugs. 30. Scarlet spalvos, poliuruti kojų pirštų nagai ir pelenų spalvos plaukai bus svarbiausias šios žiemos rūpesnis moterims, važiuojančioms į pietus maudytis. Maudymosi kostiumai bus "nuogėni ir nuogėni", pareiškė moterų skonių žinovė Kathleen Howard.

Valdžios Europoje pa-
svirusios

New York, rugs. 30. Grižęs iš Europos buv. senatorius Hitchcock pareiškė, kad ten veikia visose šalyse valdžios nepaprastai spaudžia žmones mokesniais; daugely šalių įvestos diktatūros, ir abiem toms valdžioms atrodo netikusios.

[Acme-P. & A. Photo]

Karvių melžimo čempionė

Miss Lorraine Jennings, 19 metų fermerė iš Elwood, Ill., kurią 19,000 fermerių remia į visos Amerikos karvių melžimo čempionės konteste, kurs įvyks St. Louis kitą mėnesį. Ji turės išlaikyti su kitomis trimis garsiausiomis karvių melžikėmis.

Mis Jennings Will apskrities konteste spėjo išmelžti 20 ir ketvirtadalį svoro pieno per tris minutes.

Penki milijonai
prašo kongreso
alaus ir vyno

Parašai renkami visose valstijose

Washington, rugs. 30. Kongreso modifikacijos lyga jau gavo tris šimtus prašymų su 4,700,000 parašais, kuriuose prašoma kongreso alaus ir vyno. Kol kas iš Illinois gauta 5,000 parašų, iš Michigan 2,000 ir iš Minnesota 1,500 parašų. Kongresas šios žiemos sesijoje turės išsistarti prohibicijos klausimu.

Paleido nuteistą pakarti
vienuoli

Montreal, Kanada, rugs. 30. Vienuolis, brolis Dosythe, 46 metų amžiaus, iš katalikų vienuolyno, buvo pasmerktas pakarti už nužudymą 7 metų amžiaus mergaitės, Simone Caron, kurios lavonas rastas katalikų akademijos sklype, Montreal. Laikė antro teismo jis paleistas.

408.8 mylias per va-
landą rekordas

Pasaulinio rekordo pasiekė Anglijos karininkas

Londonas, rugs. 30. Naujas pasaulinis greittumo rekordas pasiekta, kuomet leit. Stainforth, lėkdamas Rolls Royce motoro orlaiviu padarė 408,8 mylias per valandą. Tai yra apie septynias mylias per minutę.

Portugalija statys už
\$25,000,000

Lisbona, rugs. 30. Portugalijos bedarbiai gaus darbo kokiems 5 metams, pradėjus statyti kelis portus, kurie kainuos \$25,000,000.

Anglijoje 2,811,615 be-
darbių

Londonas, rugs. 30. Darbo ministeris paskelbė naują bedarbių skaitlinę, kuri jau siekia 2,811,615. Per paskutinę savaitę jų padaugėjo ant 25,535.

Uždarbiai daug
greičiau mažėja
ne kaip darbai

Uždarbiai dabar mažesni ant 20%

Washington, rugs. 30. Uždarbiai mažėja dar greičiau kaip darbai, tačiau pereinamųjų metų įvairiose industrijose šakose. Darbai sumažėjo ant 12.4 nuošimčių, o uždarbiai sumažėjo ant 20.4 nuošimčių. Paskutiniuoju mėnesiu darbo padėtis mažiau tepasikeitė blogojon pusėn.

Per 12,265 biznio ir pramonės įstaigas 64 industrijos šakose rugpjūčio mėnesį pilnas valandas dirbo tik 55 nuošimčiai, o 43 nuošimčiai dirbo tik dalinai.

Coolidge pasisakė
nenoris nominuoti

Dar kartą "I don't chose to run", jis ištare

Washington, rugs. 30. Calvin Coolidge sudarė sensaciją ir grąžino ramybę Hooverio šalininkams, pareiškdamas viešai, kad jis nekandidatuos į stošias už Hooverį. Buk Coolidge pakartojęs savo istoriškąjį pasakymą, "I don't chose to run", kaip jis kad pasakė prieš perėitas nominacijas.

Po vieną gydytoją ant
800 gyventojų

Washington, rugs. 30. Amerikos Suvienytose Valstijose yra 156,000 gydytojų, kurių išeina po vieną ant kiekvienų 800 gyventojų.

Pueblo, Meksika, rugs. 30. Indijonai išvaikė archeologų ekspediciją, kuri bandė kasinėti indijonų senovės šventyklas. Roma, rugs. 30. Iš Italijos pranešama, kad diktatorius Mussolini švilpauja. Tą žinią agentūros pasiskubino gauti dėl to kad vienas New Yorko profesorius pareiškė, kad švilpauja žmonės yra nesubrendę.

Londonas, rugs. 30. Anglija jau turi 2,000,000 telefonų priimtuvų.

Lietuvos Naujienos

Anglų parlamentą
paleis spalio 7 d.;
rinkimų neskelbia

Kalbama, kad rinkimai bus neužilgo

Londonas, rugs. 30. Premjeras MacDonaldas šiandien pranešė atstovų rumams, kad parlamentas bus paleistas ateinančią trečiadienį, spalio 7 d. J. Hendersono, kurs dabar yra darbių frakcijos vadas, paklausimą, ar tas paleidimas bus tik sesijos baigimas ar visiškai parlamentalo paleidimas, MacDonaldas neatsakė, tačiau kalbama, kad rinkimai turės įvykti nebeužilgo.

Ties atstovų rumais įvyko bedarbių demonstracija, kurią policija išskirstė areštuodama apie dvyliką vadų.

Submariną Nautilus pa-
skandins

Washington, rugs. 30. Wilkins gavo iš Washingtono leidimą paskandinti submariną Nautilus, kuriuo buvo daryta nenuisėkusi ekspedicija į šiaurės ašygalį po ledu. Submarinas pasirodė per senas; jis bus paskandintas Atlantiuke ties Norvegija.

Nušoko nuo tilto 1,053
pėdas

Cannon City, Cal. rugs. 30. Rastas kunas užsimušio V. E. Bebb, 18 metų, kurs nušoko nuo aukščiausio pasaulyje tilto, 1053 pėdų į upę.

Meksika socializuoja
industriją

Meksikos Miestas, rugs. 30. Vera Cruz valstijoje įnešta į kongresą bilius, kuriuo žemė, dirbtuvės ir industrijos koncernai būtų perduoti į kooperatyvų draugijų rankas, valstijai prižiūrint.

Demokratai laimėjo
Missouri

Sedalia, Mo., rugs. 30. Išrinkus Johnson nu demokratų kongresmonu, dabar demokratai ir republikonai kongrese turės abiejų lygų atstovų skaičių, po 214 vietų.

Laval išvažiuos Ameri-
kon spalio 16

Paryžius, rugs. 30. Francijos premjeras Laval paskelbė, kad jis išplauks į Ameriką laivu Ile de France spalio 16 dieną. Jis lankysis pas Hooverį. Už savo darbus, atsilektus Berlyne Laval ir Briand gavo iš Francijos kabineto padėkų rezolucijos formoj.

Demokratai nori nomi-
nuoti Hooverį?

New York, rugs. 30. Viena klausime visi demokratai sutinka, jie yra tikri, kad Hooveris bus nominuotas sekančiam terminui.

Meksikos Miestas, rugs. 30. Meksikos valdžia išako cepzuoti visus filmus, atvežtus iš Amerikos.

Rokiškėnai sulaukė
juodaodžių giminių
iš Pietų Amerikos

Šviesiaplaukė lietuvaitė parsivežė iš Brazilijos juodą vyrą ir dukterį

"L. Ž." korespondentas Rokiškio apskrityje p. Kriukelis dar pernai rašė, kad kaikiuros Rokiškio apylinkės emigrantės Brazilijoje yra ištėkėjusios už negrų, japonų, kinų, net raudonodžių amerikonų.

Šiomis dienomis Rokiškis sulaukė vienos tokių šeimų į svečius. Rokiškio stoty iš traukinio nepaprastam vietinių gyventojų nustebimui išlipo juodas, kaip anglis, negras ir mėlinakė geltonplaukė, kurie išsivedė du vaikučius: 3 metų juodukę mergytę ir 2 metų baltą berniuką.

Pora gyvena pavyzdinai

Pasirodė, tai esą p. Džonas Tomson su vaikais ir žmona Alzona Karpaityte-Tomsoniene.

A. Karpaitytė, pasiturinčio ukinko duktė, baigusi 4 gimnazijos klases, sumanė paieškoti laimės už vandenyno ir rado ją asmeny turtingo kavos plantatoriaus Džono Tomsono, su kuriuo ji susipažino Rio de Janeiro mieste.

Griežtai juodas ir griežtai baltas susimylėjo ir sukūrė laimingą šeimą.

Ištekčiai išsilgusiai tėvynės lietuvaitė leido atvykti paviešėti Lietuvon. Ir rokiškėnai, kaip gyvą koki, gavo juodą svečią.

Vieną pilietį pakrikšti-
jo, o antrą užmušė

Rugsėjo 1 d. Pašulų kaimo, Rumšiškes val. pas pil. Čiužinską buvo krikščynos. Įsilinksminę svečiai ėmė muštis ir vienas svečių kastuvais ir geležgaliais užmušė mirtinai.

Rugs. 11-12 d. Kauno apygardos teismas ty muštynių dalyvių bylą sprendė ir radęs kaltais nubaudė: Zigimą Grigaliūną 4 metais sunk. darbų kalėjimu ir Vl. Grigaliūną, Kazį Grigaliūną, Dominiką Čiurlinską, Joną Čiurlinską, Praną Alionį, Džidą Gerbauską ir Vincą Druilią po 1 metus paprasto kalėjimo.

Bekoniškas klausimas

Mūsų bekonams už vieną centnerį mokama 60 litų, o Rokiškio "Maisto" krautuvėje tokia kaina: blogiausias rūšies mėsos centneris 100 litų, vidutinės 135 litai. Taigi, mes užsienį pigiai parduodame, o patys turime brangiai mokėti.

LIETUVON

Siunčiame Pinigus Pa-
ta ir Telegrama. Patar-
nausime Greitai, Pigiai
ir Saugiai.

Parduodame Laivakortes
ant visų Linijų.

NAUJIENOS

1739 SOUTH HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

Ofisai atidaryti kasdien nuo 7 iki
8 valandų. Ištendinai nuo
9 iki 1 valandai.

KORESPONDENCIJOS

Plymouth, Pa.

Svarbus mitingas

Rugsėjo 27 dieną 2 val. po pietų, įvyko Lietuvių Tautiškių Kapinių Bendrovės susirinkimas 40 Ferry St. Iš reportų pasirodė, kad Kapinių Bendrovė gerai gyvuoja. Nežiūrint tokių blogų laikų ir bedarbės, žmonės perka lotus nors ant išmokėjimo. Finansiniai Kapinių Bendrovė taip pat neblogiausiai stovi. Prieš išmokėjimą yra pinigų \$631.81. Užsisakiusių lotų ant išmokėjimo yra apie 10 ypatų. Kad visi ant sykių sumokėtų, tai būtų apie \$800.00. Bet nekurie paėmę lotus ant išmokėjimo, prašė, kad palauktų kiek, nes negali užsimokėti už lotus iš prieštasties bedarbės, nei suderėtų pinigų nei nuosimėčių.

Lietuvių Tautiškių Kapinių Bendrovės yra toks patvarkymas: lotus duoda ant išmokėjimo per tris mėnesius. Jei per tris mėnesius neišsimoka pilnai, tai už likusią sumą turi mokėti 6 nuosimintį metams. Bet pasirodė, kad tarp lotus užsisakiusių yra kelių ypatų, kurie jau suvėrė 2 metai nemoka ir nekuriems reikia mokėti vien tik nuosimintį daugiau \$10.00. Tad kyla sumanymas, kad reikia pagelbėti tiems nariams, kurie yra užsisakę lotus ant išmokėjimo, atsižvelgiant į tokią bedarbę, kuri siaučia jau 2 metai.

Padiskusavus tuo klausimu, nutarta vienbalsiai: kurie yra lotus užsisakę ant išmokėjimo ir užsimokės pilnai suderėtus pinigus bėgyje trijų mėnesių, tai yra nuo šio susirinkimo iki 1 d. sausio, 1932 m., tiems 6 nuosimintį bus dovanotas. Tągi lotus užsisakiusieji pasinaudokite šia proga.

—St. Zakauskas.

Kunigėliai Gyvuoja

(Laiškas iš Argentinos)

Ilgą laiką Argentinos lietuviai neturėjo savų dviasikų tėvėlių ne dėl to, kad nebutų atsiradę savanorių važiuoti į Argentiną. Buvo jų atvažiuavę net keli iš Lietuvos ir iš Norvegijos, bet vis negalėdavo padaryti gero biznio ir vėl grįždavo ten iš kur atvykę. Nežinia, ar tai buvo blogi biznierių, ar gal dar tuomet nebuvo tinkamos dirvos dėl jų Argentinoje. Pagaliau atvyko pusė svieto apvažiuavęs kunigas Janelionis. Pabuvo kurį laiką, pasižvalgė ir išdumė Lietuvoje. Visi manė, kad su juo atsitiko tas pats, kas ir su kitais, bet labai apsiriko. Po kiek laiko kun. Janelionis grįžo iš Lietuvos ir nebe vienas, bet atsivežė sau padėjėją kun. Dumsą, ir kaip žmonės sako, kad neužmiršo ir savo gospadinės ir buk specialiai dėl jos važiuavęs Lietuvoje. Mat, vienam esą nuobodu. Atvažiuavę abu tėveliai pradėjo smarkiai darbuotis. Leidžia savo gazetą, turi įsteigę špitolę, kurią vadina lietuvų namu. Savo gazetoje jie skelbia, kad esą pristeigę apie 20 krikščioniškų organizacijų, bet žmonės kalba, kad tos organizacijos tik ir gyvuoja jų gazetoje, o faktinai visai jų nėra.

Dėl kunigėlių veikimo gal nebutų galima ką nors blogo sakyti, — juk kiekvienas turi laisvę ir kiekvienas nori veikti ir sau duoną pelnyti, bet bloga tas, kad kunigėliai visą Argentiną lietuvų kultūrinį veikimą nori monopolizuoti į savo rankas ir tik tepripažįsta savo veikimą tinkamu, o kiti visi, girdi, priešvalstybinis galvas ir daugiau nieko. Kunigėliai, skaitydami save vieninteliais veikėjais, tokiais save piešia ir prieš Lietuvos vyriausybę ir todėl gauna gana

stambias sumas savo veikimui. Minėtai špitolės nuomai kunigėliai turi mokėti kas mėnuo po 400 pesų, bet Lietuvos valdžia kas mėnuo jiems apmoka po 40 nuosimėčių, tai yra 160 pesų. Be to, dėl pradžios savo veikimo buk kunigas Janelionis, budamas Lietuvoje, iškaulines iš valdžios 30 tukstancių litų. Nesuprantamas toks Lietuvos valdžios duosnumas kunigėliams, — juk rodosi, jei jau šelpi, tai šelpi visas organizacijas, kurių Argentinoje yra nemažai ir kuriose daug senesnės kaip kad kunigėlių kromelis. Bet dar labiau stebėtina, kad Lietuvos konsulas Argentinoje eina ranka už rankos su kunigėliais ir kaip sakoma, kad visus reikalus konsulate veda kunigai, o konsulas tik pasirašo ir antspaudų prideda. Tai jau visai neįsivaizduojamas dalykas ir tas daro mums gėdą, kad valdžios atstovas duodasi vedžioti save už nosies kėlims davatkomis.

Argentinos lietuvų visuomenė nėra pasyvi prieš tokių kunigų veikimą ir kur tik galima, rodo priešveikimą. Bet dabartinio laiku Argentinoje yra karo stovis ir bent politinis veikimas smarkiai yra suvaržytas ir užtenka pranešti policijai, kad tas ir tas asmuo yra komunistas ir jau jis greitai saulės nematys, todėl ir su

kunigėliais ne vis dar galima kovoti. Nes bijo, kad kunigėliai nepavartotų savo ilgo hedžio. Net yra barimai, kad jie to nevengia. Kad nusikratyti sau nepageidaujamų asmenų.

Kadangi Argentinoje, kaip ir visur, ekonominė padėtis labai bloga ir bedarbių daugybė, todėl Lietuvos valdžia, matydama tokią blogą padėtį, paskyrė tam tikrą sumą pinigų kas mėnuo lietuvų bedarbių šelpimui. Bet kunigėliai ir tuos pinigus sudorėjo. Mat, jie sudarė bedarbių globos komitetą ir jo vardu apsiėmė iš

skaito gauti pinigų. Nėra jai dalis tų pinigų, niekas neturėjo, Grigoriūnas tai ne pinigai, o tik pinigų išraiška. Tągi, nors Argentinoje skurdas ir vargas beveik visur, bet kunigėliai to nemanė, jie su gyvėnė Rūpaukiausiu. Gauna subsidijas iš Lietuvos valdžios ir, be to, dar atsiranda kvanių, kurie paskutinius centus atiduoda už misias ir kitokias bažnytinės ceremonijas. Rodosi, jau laikas būtų suprasti, kad visos bažnytinės ceremonijos neišskaito nėra vertos. — A.

Polemika ir Kritika

Dėl politikos Susivienijimo

"Naujienu" rugs. 30 d. laidoje p. P. A. Deltuva kritikuja pasakymą mano straipsnyje, kad SLA priešakyn reikia statyti "žmones, kurie gerbia laisvę ir demokratiją, bet ne fašistus ir jų tarnus". Jau atrodė, kad tai esąs politikos kistmas į SLA, nes

"Fašizmas, socializmas, demokratizmas — yra politiški dalykai. SLA yra ne politinė, bet apdraudus ir pasalpos organizacija, todėl kovai su 'istais' arba 'izmais' šioje organizacijoje negali buti vietos."

Čia išsireikšė ne visai tiksliai. Susivienijimas yra ne tik apdraudus ir pasalpos organizacija, bet taip pat ir kaimo bei miesto organizacija. Ne be reikalo SLA, kaip ir kitos, turi turėti Apvietos Komitetai, kurie paskaitas ir prakabas ir t. t.

Be to, neretai ir visus "izmus" metai į šią kategoriją, pavyzdžiui, yra labai svarbus ir naudingas Susivienijimui dalykas, nepaisant to, kad jis yra rašomas su "izmu".

Be to, pamatę klaidą p. Deltuvos šiaip gana rimtose išvadosiose yra ta, kad jį saulė viską, kas tik atsiduoda "izmais", vadina politika, ir politika jįsa įdėjo ir demokratiją (perfraktydamas ją "demokratizmu"), apie kurį bu-

vo apsiminė mano straipsnyje. Tuo atveju yra aišku, kad esant tokiai aplinkybėms, principas, o ne apie demokratiją paruošę. Demokratizmas, principais yra paremtas visų mūsų susivienijimas.

Kada mes kalbame apie "fašistų" sąvoką su SLA. reikala, tai čia irgi dalykas eina pirmoje vietoje apie tam tikrus žmonių įsitikinimus, idealus, o ne apie politiką. Kiekvienas juk supranta, kad Susivienijimui negrasina pavojus pavirsti į Mussolinio "juodmarškinį" gvardiją arba Voldemaro "Gelžinį Vilką". Bet kultūros darbe žmonių įsitikinimai turi didelės reikšmės. Sąsijime, klerikalizmo ir laisvamaibės klausimas sulaukė labai svarbią rolę mūsų organizacijos istorijoje (dabar kaip tik minime 30 metų sukaktuves nuo skilimo, kuris dėl to klausimo įvyko).

Visai neteisingai p. Deltuva priklauso, kad kas ten noris "neįsileisti" fašistų į SLA. centrai. Neįsileisti tai reikėtų — atdrausti. Bet tokių sumanyimų, kad fašizmas reikėtų atimti teisę užimti vietą centre, dar iki šiol niekur nebuvo pastebėta. Tai būtų priešinga SLA įstatams ir principams, kurie nepripažįsta jokių suvaržymų nariams už jų įsitikinimus. Kurie nariai nori rinkti fašistus, turi paimti teisę taip daryti — lygiai kaip ir rinkti bolševikus, klerikalus ar ką kitą. Taigi turti teisė ir demo-

kratizmo nusistatymo nariai rimpintis, kad į centrą patektų tie, kurie gerbia laisvę ir demokratybės idėjas, o ne jų priešai.

Šitoks nusistatymas yra ne tik pilnai teisėtas, bet, man rodosi, ir geriausiai atitinka Susivienijimo tradicijoms. Jeigu pažvelgsime į mūsų seimų nutarimus, tai tenai rasime rezoliucijų, kuriose pasisakoma už demokratiją, bet niekur nerasime užgyrimo kokios nors diktatūros. Iš praktiško atžvilgio fašistinės idėjos SLA centre taip pat būtų nepageidaujamas dalykas, nes jeigu viršininkais pataptų fašizmo pritarėjai, tai nėra abejonės, kad Lietuvos valdžia tuojau bandytų per juos įtraukti Susivienijimą į savo politiką. Juk ji į Ameriką nuolatų siuntinėja savo agentus ir žvejoja čia sau pasekėjų. Bet kuomet SLA viršininkai imtų pulti į vieną duodą su Kauno diktatoriumi, tai fašizmo oponentai Susivienijime sukrustų kovoti prieš tokią politiką, ir mes turėtume ne mažiaus vaidų ir triukšmo, kaip kad turėjome grumdami su bolševikais.

Taigi noras palaikyti laisvę ir demokratijos tradicijas Susivienijime veda ne į politiką, bet kaip tik siekia mūsų organizaciją nuo politikos apsaugoti. — Rašt.

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

GREIČIAUSI PASAULY LAIVAI

BREMEN EUROPA

Mažiau Negu 5 Dienos Ant Vandens per Cherbourg—6 dienas per Bremen.

TIK 7 DIENOS I LIETUVĄ

Specialia traukia iš Bremerhaven Arba keliaukit ekspresiniu laivu

COLUMBUS

Sumažintos trečios klasės kainos abiejų pusių kelioms. Informacijų klauskite pas bile vietinį agentą arba

130 W. Randolph St., Chicago, Ill.

NORTH GERMAN LLOYD

SIUSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

PROBAK-

suteikia barzdaskutyklos komfortą skutimosi namie

(PROBAK BLADE)

PIRKITE DABAR

Sezonas yra daugiausiai negu įpusėjęs

CALIFORNIJOS SULČIŲ VYNUOGĖS

SULČIŲ VYNUOGĖS jau tapo paleistos marketan. Išgabenimas šiemet yra nuo dvidešimt iki keturių savaitė ankstyvesnis negu perėjais metais. Dėrlis yra daug mažesnis. Lietus šiuo laiku dar labiau sumažintų pristatymą.

Dabar yra laikas pirkti kiek jums šiemet reikės už žemas kainas, nes pristatymo sezonas nepaprastai greitai užsibaigs.

Californijos sulčių vynuogės šiemet turi savy daugiau cukraus negu kitais metais.

Užsisakykite Zinfandel, Alicante, Muscat, Petite Sirah ir kitas rūšis iš savo vaisių parduotėjų pirmu negu per vėlu. Sulčių vynuogių dėrlis šiemet yra ankstyvas ir visai trumpas.

Atsiminkite, vyntogių sulčių vartojimui namie yra legalūs.

CALIFORNIA GRAPE CONTROL BOARD, Ltd.
SAN FRANCISCO, CALIFORNIA
Atstovauja 85% visos Californijos Vynuogių Produkcijos.

Geriausios Rūšies Californijos

SULČIŲ VYNUOGĖS

yra kasdien parduvinėjamos

Ashland ir 27 Street Grape Yard

ZINFANDELS - MUSCATS - ALICANTES

Zinfandels ištėks tikrai dviem savaitėm.

Oh! You Lucky Tab!!

NEPERSLAMPAMAS CELLOPHANE

Visuomet Gerai — Tvirtai Uzdarytas

Ypatingas HUMIDOR PAKELIS

Zip—

Ir jis atsidaro!

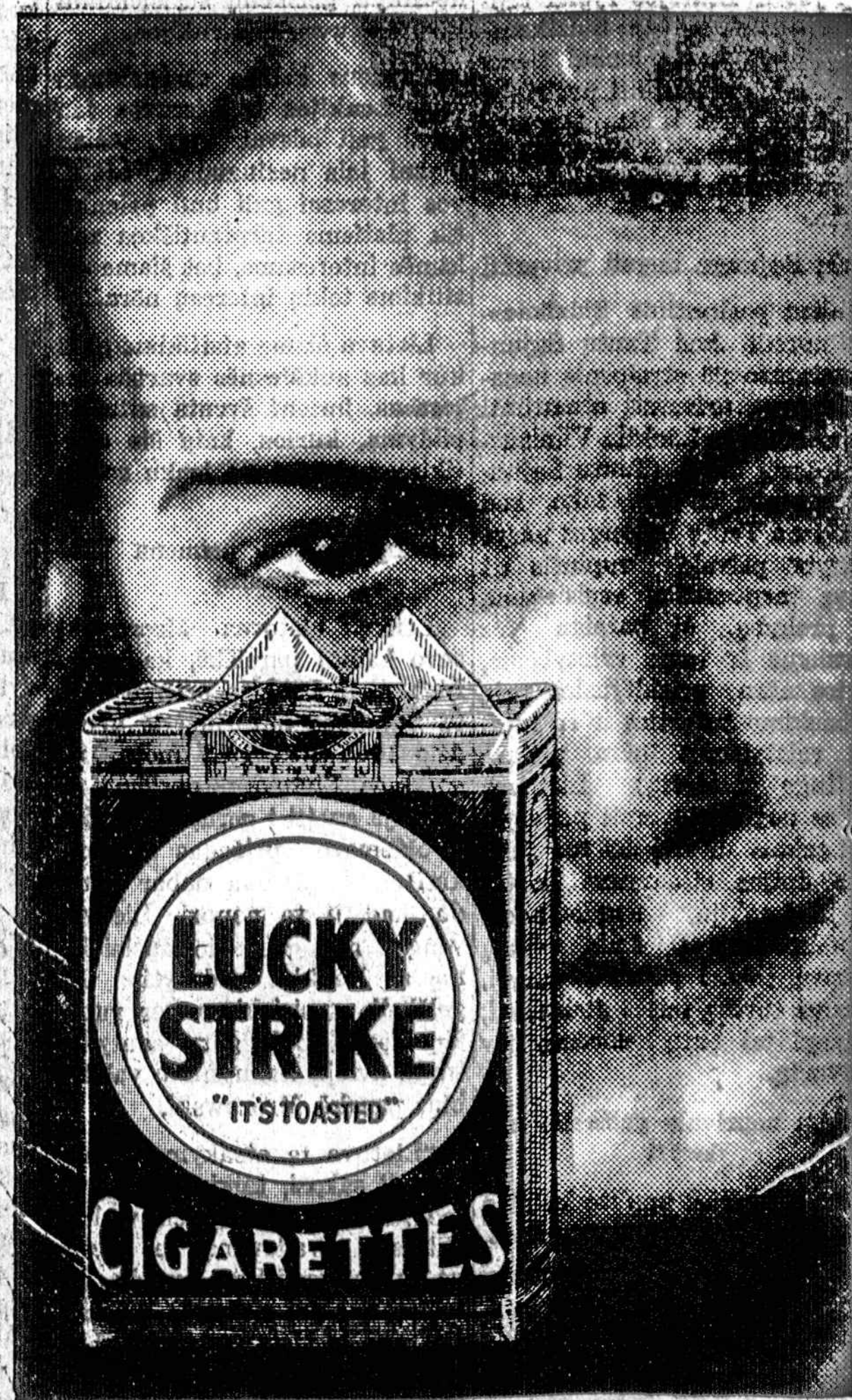
Atkreipk dėmesį į naują, ypatingą skvotą pakelių viršų. Vieną jo dalį prilemė patis priimti ir pūsti, kita jo dalis labai paprasta. Greit! Ir viskas. Labai ypatingas Pakelis įvykio ir neperslampo Cellophane popieris, per kurį neįeina dūka, slapkai, ligų perai ir kiti nesvarumai. Svart, apsaugota, graži, SVIEŽIA! — kas galėtų būt daugiau moderniškai kaip, LUCKIES patobulintas Humidor pakelis — taip lengvai atidaryti. Poitios — šis LUCKY skvotėlis — apsauga jūsų pirštų nagams.

Pagaminiai iš geriausių tabakų — viso dėrliaus gietinės — LUCKY STRIKE vieninteliai cigarečių apsaugoja jūsų gerklę per tą išimtiną "SPRAGINIMO" procesą. "Spragimmo" procese naudojami Ultra-Violetiniai Spinduliai — procesas, kuriuo pašalinami visi kiti karmalai ir erzinančios ypatybės, kurias, natūraliai, yra kiekvienam žmogui tabake. Šie karmalai ir erzinančios ypatybės pašalinamos iš juos LUCKY STRIKE, ir juose nėra. "Jie išimti — todėl ju ir nėra". Nenuostabu, kad LUCKIES visuomet palankiai žiūri gerklę.

"It's toasted"

Jūsų Gerklės Apsauga — Prieš Karmalus — Prieš Kosulį

Neperslampo Cellophane Užlaiko tą "Spragimmo" Skoni Visuomet Sviežiu

ATSIUK RADIO — Lucky Strike Jokių Orkestrų griežta klišė — Antroji, Ketvirtadienis ir Šeštadienis, vakarai per N. B. C. radio tinkla.

IMPERFECT IN ORIGINAL

CHICAGOS ŽINIOS

Kai kas apie Chicago

Govėdos ir kriminalistai

Chicago, kaip ir kituose didesniuose Amerikos miestuose, daug kalbama apie kriminalistus, apie kriminalizmo "bangas".

Manyti, kad kriminalius nusižengimus papildo vien senieji užkietėjusieji piktadariai, būtų klaidinga. Teismų ir policijos rekordai liudija greičiau ką kitą. Faktiniai, tenka stebėtis dabartinių kriminalistų jaunumu.

Teismų ir policijos rekordai liudija, kad kriminalės karjeros prasideda net daug anksčiau, nei jauni tokių karjerų aktoriai patenka teisman; kad jos dažnai prasideda vaikų govėdose.

Toks autoritetas vaikų nusižengimų klausimuose, kaip Clifford R. Shaw, pareiškia, kad govėdos esančios labai reikšmingas veiksnys jų nusižengimuose. Peržiūrėjęs 6,000 rekordų kaltinamųjų, patrauktų vaikų teisman Cook paviete ir kaltinamų vagiliavimu, jis surado, jog devynias vagystes iš

kiekvienų dešimties tie vaikai buvo papildę grupėmis po du ir didesnes.

Ne visos vaikų govėdos išauga į kriminalistų grupes. Govėdų nariai išsiskirsto, persikelia gyventi kitur, apsisveda, įeina didžiulia jų į rutinę (konvencional) apilinkę gyvenimą, pačios govėdos miršta.

Bet negalima užginčyti nė tą faktą, kad kai kuriems jaunuoliams govėdos yra kaip ir kokia pradinė mokykla tolesnei, jau kriminalinei karjerai. Pats gyvenimas toj karjeroj daro savo "parinkimą": pradžia padėta buvo govėdoj, o toliau užsimezga naujos pažintys, vienokių palinkimų jaunuoliai metasi į burius, stengiasi patekti į "stambiųjų" (big shots) kriminalistų tarpą ir patenka.

Abelaj, sunku prarasti griežtą liniją tarp senesniųjų ir jaunesniųjų kriminalistų darbuotojų. Griežtos linijos nėra. Kriminalistų grupėse Chicagoj užtiksimame įvairaus amžiaus narių.

Apskaičiuojama, kad Chicagoj randasi daugiau, kaip 10,000 profesionalių kriminalistų. Chicagoj, kuri priskaito tris milijonus gyventojų, dešimt tukstančių kriminalistų, rodosi, būtų ne per daug. Nereikia tečiau užmiršti ir pusiau kriminalistų, ir prisiplekėlių ir visų kitų, turinčių artimesnių ar tolimesnių ryšių su profesionaliais kriminalistais. Visi jie sudaro, pasakysiu, savotišką kriminalistų koloniją, labai nemaloniją, labai skaudžią ramiesiems piliečiams. Ir tenka pabrėžti dar kartą, kad vaikų ir suaugusių jaunuomenės govėdos nemažai pasitarnauja šios kolonijos rekrutų eilėms papildyti.

Palikime tečiau jaunasias govėdas nuošaly. Mėginkime pažūrėti į profesionalių kriminalistų darbuotę. Pasirodo, kad ir jų tarpe govėdos svarbų vaidmenį vaidina. Faktas yra, kad dauguma stambesnių holdapų, vagysčių, plėšimų atliekama kriminalistų grupių.

Kriminalistų tarpe, kaip ir biznio srity, užtiksimame organizaciją — govėdas, "žiežus" (planuotojų būrius) ir net sindikatus. Tikros bizniošios metodos. Jie turi priėmėjus jų grobio, advokatus jų interesams teismuose prižiūrėti, "fikserius" patepti tuos, kuriuos reikia tepti. Jiems reikalingi daktarai ir net ligoninės, kuriais galėtų pasitikėti, kad policija nebus pašaukta. Nors daktarus jie gali priversti tyliuoti ir paprastu grumojimu. Šitokiai plačiai darbuotei, šitokiai įvairybei interesų aprūpinčiai, suprantama, kriminalistų organizacijos — govėdos, žiedai arba sindikatai — prisitaisiusios yra geriau, negu pavieniai asmenys.

O kaip bizniškos yra tų ar kitų kriminalistų grupių metodai, tai rodo, pav. buvusios "Cowboy" Tesslerio govėdos New Yorke operacijos. Kalbama govėda visuomet vartojo

"tylius" revolverius, samdė nuolatini ekspertą daimantams iš pagrobų gražni išimti, rėdavo du garažų vogtiems automobiliams permodeliuoti, užlaikė biznio ofisą ir sandėlių grobiui laikyti ir šinkuoti.

Kokią apyvarą kai kurios kriminalistų govėdos daro, parodo pavyzdys vienos jų govėdos St. Louise, kuri per penkerius metus užgrobė turto vertės \$4,700,000. Po milijoną dolerių kasmet: kaip stambi biznio įstaiga! (Pabaiga bus). **Čikagietis.**

Planas darbams su-teikti

Komisija, kuri yra dalis prez. Hooverio organizacijos nedarbo sunkumus pakelti ypač ateinančią žiemą, paskelbė Chicagoj savo projektą.

Kalbamos komisijos tikslas: esąs toks: duoti kuo didesniame darbininkų skaičiui darbo; o tai atsiekti ji rekomenduoja panaikinti vadinamą pirmenybę ir duoti, kiek yra darbo, kuo didesniame skaičiui darbininkų; paskui — tuojau pradėti viešuosius darbus — sumanytus federalės, valstijų ir vietinių (local) vyriausybės — gi jeigu sumanytų darbų dėl kokių priežasčių negalima imtis dirbti, tai pradėti tokius darbus, kuriuos galima.

Vienas svarbiausių kalbamo plano punktų esąs tas, kuris pataria laikinai panaikinti kai kurių darbininkų pirmenybę. Panaikinimas pirmenybės suteiktų darbo, nemažam ypač gelžkelių ir civilės tarnybos darbininkų skaičiui. Esmėj tai reiškia, kad siuloma darbininkams dalintis juo plačiau tuo darbo kiekiu, kokį jį turi, su kitais darbininkais, o samdyto-

jams vykinti gyvenimą tą dalinimą.

Trys bombos eksplo-davo

Trys bombos eksplodavo veik tuo pačiu laiku, bet ne vienoj vietoj. Policija mano, kad tai pradžia kovos prieš maliūrus kontraktorius, kurie samdė darbininkus neįijistius. Viso bombos žalos padarė \$10,000.

Viena bombų sprogo koridoriuje namų adresu 140 West Harrison street, Oak Park, kur gyvena maliūrių kontraktorių firmos narys George Erhardt. Nuostolių turtui čia padaryta suma \$4,000.

Kita bomba sprogo prie Erhardto firmos plento, 3123 W. Lake street. Čia nuostolių padaryta suma \$3,500. Trečia bomba sprogo prie malyvų šapos, kuri randasi adresu 1240 North Wells street ir kuri priklauso Arthurui M. Gel-den. Nuostolių čia padaryta už \$2,500.

Daužo langus

Du vyrai, važiuodami automobiliu, išdaužė plytomis langus penkių krautuvių priklausančių Consumers Sanitary Coffee and Butter Stores.

Įtartas dešimčia kalti-nimų

Walter Wolf, buvęs Continental Illinois Bank & Trust Company klerkas, kuris išėjo į pusketvirtą milijono banko plėnigų, tapo įtartas grand džiūrės sulig 10 kaltinimų. Manoma tečiau, kad grand džiūrė išneš ir daugiau kaltinimų jam, kadangi ji visų jam primetimų nusižengimų nepėriūrėjusi.

Policija arešavo 12 komunistų

Policija išvaikė du komunistų susirinkimų. Dvyliką komunistų areštuoja. Vienas komunistų mitingas buvo prie Milwaukee ir Evergreen gatvių, o kitas prie namų 2601 Poto mac ave.

The English Column

Students notice

The next regular meeting of the Students will be held Friday October 3rd 1931, at Naujlenos, 1789 So. Halsted at 7:30 P. M. All students are invited to attend the meeting, and are also requested to bring their student friends. The meeting will be very important and it is urgent that all be there.

—Committee.

Kenosha News

All lodges of Kenosha, Wis., have been busy making plans

for the coming season, but the ambitious workers, who are to show results first, are the members of SIA 212 and SIA 388.

A two day jubilee celebrating the 80th and 45th anniversary will be given.

Oct. 9, Friday evening at 7:30 in the German American Home a social gathering will be held for members and friends of SIA 212 and 388.

Anything to eat? Sure!

Oct. 11 is the big day. In the afternoon a dandy program is to be given Dailės Ratelis Chorus is to take part and numerous individuals. By the way, Chorus rehearsals have begun. Monday is the date 7:30 P. M. time, and place—German American Home.

Golly, I got off the subject. Anyway, we all know that a banquet or anniversary is absolutely incomplete without a speech; so therefore, there is to be a speaker from Chicago.

Members who are serving on the committee are: Mr. Martin —Chairman, Mr. Paksys, Mr. Lanbenowski, Miss Bruzas, and Miss Bagdonas.

I'll write more after I dig up further information concerning this big fete. Don't fail to read about it.

"Amel" Bagdonas
Kenosha's Broadcaster.

Naujas Išradimas
Dabar jūs galite skalbti savo drapanas

be
**VIRINIMO,
TRINIMO,
LAZURKAVIMO.**
Klauskite pas savo groserininką LINCO WASH.
Pardavinėjamas kvorinėmis bonkomis — po 20c už bonką.
Išdirbėjai

**LINCO PRODUCTS
CORPORATION**
Chicago, Ill.
Tel. Pullman 6201

ROMANSAS

valgių recepte?

Tik duokit jam pavalgyt šio
PIETINIŲ JURŲ PYRAGO!

Sekretai laukia jus pas jūsų groserininką rinkiny "10 Jaudinančių Skanumų Jūsų Vyrams" — gaunamų veltui su kiekviena didele, raudona, vieno svaro Uneeda Graham Krekių dežute.

TAI YRA TEISYBĖ! Vyrai mėgsta valgyt naujus dalykus. Ir šie nauji skanumynai, padaryti su Uneeda Graham, tiesiog vyro širdį pasiekia.

Moterims lygiai tiek pat patinka skanus valgiai! Lengva pagaminti ir visiškai nedaug kainuoja, kuomet jūs perkate didelę, raudoną, vieno svaro dežutę, kurią groserininkai giria.

Visas rinkinys romansams receptų gaunamas veltui su kiekviena dežute, tai—"10 Jaudinančių Skanumų Jūsų Vyrams". Pabandykite vieną šį vakarą.

NATIONAL BISCUIT COMPANY
"Uneeda Bakers"

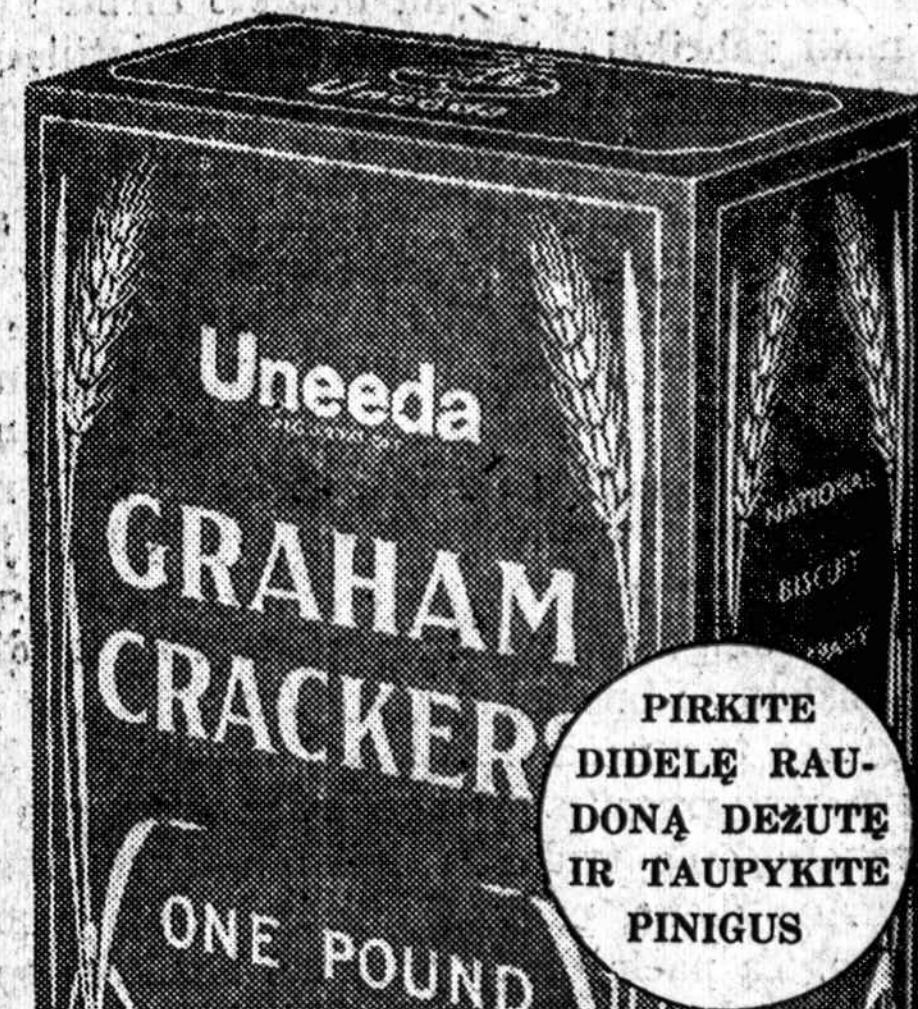
MILIONAI SIANDIENINIŲ SVEIKŲ VYRŲ IR MOTERŲ ŽINO JIEMS PAŽISTAMĄ NUO PAT KUDIKYSTĖS RAUDONĄ UNEEDA GRAHAM DEŽUTĘ

KLAUSYKITE! KLAUSYKITE!
Šeši karūs kiekvieną parą suvalgyti degti Uneeda Krekių! Miesto šaukių sutelkia jums žinių galybę per W M A

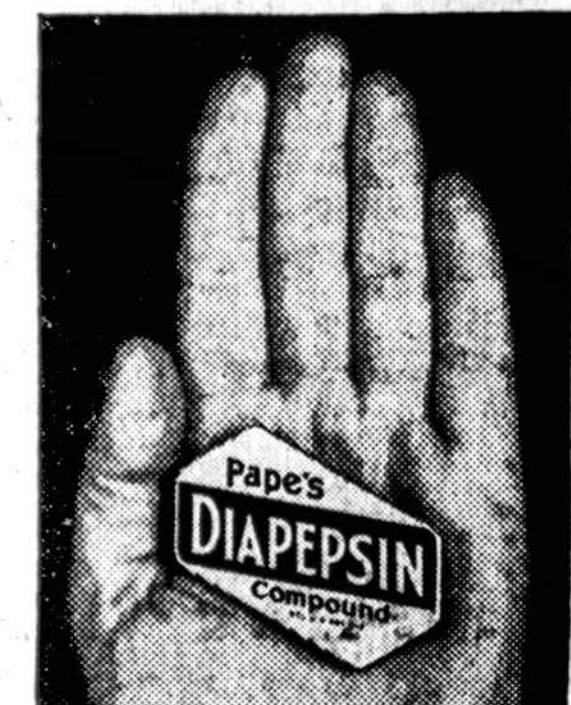

Ši Receptų Knygelė gaunama su kiekviena dežute

PIETINIŲ JURŲ PYRAGAS
8 Uneeda Graham Krekės ½ puodelio datulių (datės) 1 šaukštelis kauliukų ir smulkių supulvintų. 8 marshmallows, amulkiškai supulvinti. ½ puodelio riebiųjų branduolių, sutrintų. 1 šaukštelis šaukštukas smėlio. 1 arbatinis šaukštukas vanilės. 6 porcijos.

PIRKITE DIDELĘ RAUDONĄ DEŽUTĘ IR TAUPLYKITE PINIGUS

NEVIRŠKINIMAS

Štai gera naujiena dėl jūsų skilvio! Naujas, patogus kiseninio didumo Pape's Diapepsin. Valgykite ką jūs norite ir kiek jūs norite, be jokio nesmagumo nuo nevirškinimo. Tikrai neįsikišite į nekenksmingą skilvio stimuliantą. Paimkite dvi ar tris tabletes po valgio. Tada pasidžiaugsite geru virškinimu.

Pape's Diapepsin tabletės tiek pat malonu valgyti, kaip saldinius. Nebūna rūgimo, gasų, nesmagumų už dviejų valandų po valgio — nieko kito, vien alis kitam valgiui. Nepaisykite dietos; nevaržykite savęs. Vartokite Pape's Diapepsin.

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKŠNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Romatizmas, Rankų, Kojų, Nugaros skaudėjimą, Sali, Rankos, Kojų, tirpimą. Dusi, Galvos skaudėjimą, ir taip visokių skaudėjimų (tik ne rons).
Tukstantai žmonių yra išgydyti o milijonai dar nežino apie tai.
Dekšnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria su lig naudos gydymo.
Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centų extra už perlaunimą.
Klauskite pas aptiekorius tarp DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.
DEKEN'S OINTMENT CO.
P. O. Box 352
Hartford, Conn.

"Savas Pas Savą"
— sako biznieriai

BAGDONAS BROS.
FURNITURE & PIANO MOVING
Local & Long Distance Removal
3244 S. Halsted St.
Office Tel. Calumet 3399
Res. Tel. Yards 3408

BRIDGEPORT MOTOR SERVICE
Goodeonai Broliai
Ponybių ir pianų muveriai vietoje ir toli, patarnavimas geras ir pigus.
817 West 34th St.
Tel. Boulevard 9336

P. VOLTERAITIS
Automobilių Taisymo
Ekspertas
Seniausios Chicagoj
Pigiaj taisys jūsų namuose
Tel. Lafayette 1329

Daktaras
Kapitonas
Specialistas iš

WISSIG,
Pasauliniame Kato
Seno Krajaus

GYDO VISAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ PER 26 METUS.
NEŽIURINT KAP UŽSIENĖJUSIOS IR NEISGYDOMOS JOS YRA
Specialistai gydo ligas plaučių, inkstų, pusių, užuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, atėkite čia ir persitikrinkite, ką jis jums gali padaryti. Praktikuojame per daugelį metų ir išgydė tikrai daug ligonių. Patatinas dyka. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandų vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. 4200 West 26 St. Kampas Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

Rusiškos ir Turkiškos Vanos
12th STREET
Tel. Kedzie 8902

1514-16 Roosevelt Rd.
at St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

VIENTELIS LIETUVIŲ BRAZILIJOJ
nepriklausomos, pažangios minties darbininkų laikraštis yra

LIETUVIŲ
AIDAS
BRAZILIJOJ

Brazil — S. Paulo, Rua da Mooca, 424
Metinė prenumerata S. Amerikoje ir Lietuvoj
2 doleriai

STAR DUST

Copyright Midwest Feature Service

BORN
OCT. 22, 1900
DALLAS
TEXAS

AS A CHILD
RAN AWAY
WITH
TRAVELING
COMPANY

— BROUGHT
BACK — PLAYED
PART OF NEWSBOY
IN "EVERYWOMAN"

DURING
WORLD WAR
JOINED A
RECREATION
TROUPE

AFTER THE
ARMISTICE — MADE
PLACE IN MUSICAL
COMEDY

SOON —
CONTRACT
WITH
JESSE LASKY

PLAYS IN —
HELLS ANGELS
— WITH
BEN LYON

REAL NAME —
JAMES BROWN
— IS THAT WAY
ABOUT MERRA
KENNEDY

BY WESTPHAL

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
8c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
at Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų Re-
dakcija, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsienio kainos:

Chicagoje — pats:
Metams — \$8.00
Pusmetį — 4.00
Trims mėnesiams — 2.00
Dviem mėnesiams — 1.50
Vienam mėnesiui — .75

Chicagoje per telegrafą:
Vienam mėnesiui — 1.50
Dviem mėnesiams — 2.00
Trims mėnesiams — 2.50

Sveikatos Valstybės, ne Chicagoje:

Metams — \$7.00
Pusmetį — 3.50
Trims mėnesiams — 1.75
Dviem mėnesiams — 1.25
Vienam mėnesiui — .75

Lietuvai ir lietuviams:

Metams — \$8.00
Pusmetį — 4.00
Trims mėnesiams — 2.00
Dviem mėnesiams — 1.50
Vienam mėnesiui — .75

Pinigus reikia siųsti naktą Money
Orderu kartu su užsakymu.

GREITUMO REKORDAS

Per pastaruosius kelis metus, kažin kodėl anglai nuolat visus pralenkia greitumo lenktynėse ir ant vandens, ir ant žemės, ir ore. Užvakar vienas anglų lakunas sumušė visus iki šiol buvusius skridimo rekordus, lėkdamas vidutiniškai 408.8 mailių greitumu per valandą. Tai sudaro 6.8 mailės per minutą.

Tas leitenanto G. H. Stainforth'o lėkimas buvo demonstruotas tik bandymo tikslu ir tęsėsi vos keletą minučių. Sako, kad tokį pasibalsėtiną greitumą lėktuvo motoras negalėtų išlaikyti ilgiau, kaip kelias valandas. Bet vistiek tai yra labai didelė pažanga aviacijos technikoje. Lekiant po keturis šimtus mailių kas valandą, būtų galima per šešetą valandų nulekti iš Amerikos į Europą, per Atlantiko okeaną.

Aviacija daro perversmą susisiekiame, ir to pasekoje turės netolimoje ateityje visai pasikeisti santykiai tarp valstybių, tautų ir rasų.

HOOVERIO KANDIDATURA UŽTIKRINTA

Buvęs Jungtinių Valstijų prezidentas Calvin Coolidge pareiškė spaudoje, kad jisai daugiau nebekandiduos į prezidentus, bet remia Hooverio kandidatūrą antram terminui. Jeigu iki šiol dar kas abejojo, tai dabar išnyksta visos abejonės sulig to, kas bus republikonų kandidatas ateinančiais metais. Jisai bus Hooveris.

Ar jisai bus išrinktas, tai, žinoma, yra kitas klausimas. Jeigu rinkimai įvyktų ne už metų su viršum laiko, bet šį rudenį, tai Hooveriui būtų bloga. Jį šandien visi kaltina už depresiją (nors ne jisai depresiją išaukė) ir už nesirūpinimą padėti bedarbiams. Bet kokia bus biznio padėtis ateinančiais metais, dabar dar negalima atspėti. Jeigu darbai pagerėtų ir ypač jeigu pakiltų kainos javams, tai dauguma tų žmonių, kurie dabartinę administraciją keikia, savo piktumą užmirštų, ir vėl girdėtųme šūkius: "Hurrah, for Hoover and prosperity!" Toki yra Amerikos žmonės.

PROGRESAS IR SKURDAS

Sovietų Rusijoje jau pradėjo dirbti kai kurie milžiniški fabrikai, pastatyti sulig "piatiletkos" programu. Užsieny korespondentams ir svetimų šalių turistams tie fabrikai rodomi, ir komunistų spaudoje Europoje ir Amerikoje dedami entuziastiški sovietų "progreso" aprašymai.

Ar tie fabrikai, iš tiesų, reikš ekonominį progresą Rusijai, parodys tik ateitis, kai bus galima bešališkai apskaičiuoti, kaip brangi arba pigi yra juose gamyba. Iš tų žinių, kurios iki šiol atėdavo apie naujų dirbtuvių veikimą Rusijoje, tenka spręsti, kad jos pagamina kelis kartus mažiau, negu buvo numatyta "penkmečio plane". Jeigu tai pasitvirtins, tuomet tų dirbtuvių ekonomiskumas bus labai abejotinas.

Bet tuo pačiu laiku, kai bolševikai bubnija apie savo "progresą" pramonėje, telegramos iš Maskvos praneša apie trukumą reikalingiausių žmonėms daiktų. Aną dieną, pavyzdžiui, Maskvoje pirmą kartą pasnigo. Tą pačią dieną pasirodė Maskvos spaudoje miesto patvarkymas, kad gyventojai neturi teisės šildyti savo butus, nes anglies pramonė labai atsilikusi ir nespėja pristatyti anglių. Vadinasi, kuomet truksta anglių, tai valdžia rupinasi pirmiausia, kad turėtų pakankamai kuro dirbtuvėms, o su gyvenamais namais "kaip Dievas duos".

Pramonės progresas perkamas žmonių skurdu. Kokia žmonėms nauda iš tokio progreso?

Apžvalga

SKUNDŽIA ARTISTĄ BYRĄ

"L. Žinios" rašo:

"Artistai, žinavę Hyrai vekselius ir turį dabar juos išpildyti, padavę valstybės galei skundą, prašydami pakeisti kaltinimą ir gal į Lietuvos geležinkelius, vienais

jo bėgia galima bent dalį pinigų išieškoti." Oja eina kalba apie Lietuvos Operos dainininką Hyrą, kuris neseniai atvyko į New Yorką (ir jau susergėjo praeitojį metų). Mikalauskas užėjo į Brooklyne).

APIE LIETUVOS GELEŽINKELIUS

Dr. Margeritui parašius apie Lietuvos geležinkelius, vienais

šikagietis pasluntė "Naujienų" iškarpa Sveikatos Departamentui Kaune. Dabar gauname privatinį laišką iš Kauno, kur sakoma, kad Margeris parašęs "perdaug siaurai ir subjektyviai", Francijos ir Belgijos geležinkeliai, švarumo atžvilgiu, esą ne kiek ne geresni už Lietuvos geležinkelius.

Pavyzdinai už tai esą Vokietijos geležinkeliai, su kuriais Lietuvos geležinkeliai, žinoma, negali susilyginti.

"ISAISKINO" MALDA

Koks tai teologas "Darbininke" aiškina, kodėl tikintieji meložiasi Dievui, nors jie tiki, kad Dievas pats geriausiai žino, kas reikia daryti, o kas ne. Sako:

"Kartais atsirandame padėty to vaiko, kuris prašo tėvo atleisti jam bausmę, nors gerai žino, kad šiuo metu tėvas nusistatęs gerokai jam kaili išlipti. Koks yra tėvo planas bei programa, — jam nerūpi. Jis tik nori išvengti bausmės. Ir nieks tam vaikui nepavykja, ir iš jo atsiprašinėjimo nesitęsioja." Vadinasi, žmogus meldžiasi iš baimės, kad Dievas jam "kailio neišliptų".

Tai yra labai netikęs palyginimas. Musikalas vaikas prašo tėvą atleisti jam bausmę dėlto, kad jisai tikisi, jogei prašymas sušvelnins tėvo širdį ir jisai arba visai jam atleis bausmę, arba bent mažiau "lups". Šita vaiko viltis yra paremta tuo, kad jisai iš patyrimo žino, jogei tėvas dažnai baudžia vaiką iš piktumo, o ne dėlto, kad tai į jį "programa"; ir juo tėvas labiau pyksta, tuo jisai skaudžiau baudžia. Todėl bandymas suminkštinti tėvo jausmus prašymu yra visai tikslingas.

Bet argi ir Dievas šitaip vadovaujasi jausmais, kaip dauguma tėvų? Dievą musų teologai piešia, kaip tobulą, viską žinančią ir viską galinčią esybę. Dar žmogus nenusikalto, o Dievas jau žino, kad jisai nusikalės ir kokia jam už tai bus bausmė. Šitokiam atsitiktinė "susimylėjimo prašymas" yra visai nelogiškas ir nesutinkas su tikėjimu.

Ligos, blogi orai ir kitokios nelaimės, kurios ištinka žmones, yra, anot "D-ko" šventų mokslų specialisto, "bausmės" už žmonių nusidėjimus. Bet argi žmogus gali ką nors padaryti prieš Dievo valią? Teologai mokina, kad ne. Jeigu taip, tai už ką žmogų bausiti? Išivaizduokime, kad nuo tėvo valios visiškai priklausytų, ar jo vaikas bus geras, ar blogas. Argi būtų teisinga, jeigu toks tėvas pasakytų imtų "lupti" savo vaiką už jo blogumą?

Tas "D-ko" rašytojas išivaizduoja Dievą visai panašiai, kaip ji išivaizduodavo "pagonys", kuriems "dievas" buvo koks tai išsvajotas didvyris su visoms geroms ir blogoms žmogams ypatybėmis, tik turįs daugiau pajėgų už paprastą žmogų. Pagonių "dievai" ir džiaugdavosi, ir pykdavo, ir aukas priimdavo, ir keršindavo už aukų nedavimą.

Kunigai šandien "pagonys" ir jų tikėjimą išjuokia, bet jų "mokslo" apie tai, kad maldomis ir aukomis galima išsisukti nuo "Dievo bausmių", paliko, nes, mat, kunigams iš to nauda. Už maldas jie, kaip to amato specialistai, gauna atlyginimą, o "aukas Dievui" jie pats pasitima ir suvartoja, dangų nusiunčia.

SAUKIA "VERGUS" STREIKUOTI

Komunistų partija savo spaudoje skelbia, kad Pittsburghe ji sudarė "Nacionalinį Komitetą", kurio tikslas — "išlaisvinti" ir "išvaduoti" visus "vergus" ir "šaukia" komunistų aktyvą, kad paritų

Pasirodo, kad "pleno ver-

Apie Įvairius Dalykus

Mongolija ir "Gyvasai Budda"

Mongolija seniau ir dabar. — Mongolijos popiežius. — Raganių miestas. — 60,000 vietuolių vienuolynas. — Daktarai nuodotojai. — Politinė medicina. — "Gyvojo Buddos" gimimas ir mirtis.

Pučiame Azijos vidury yra didelė, turtinga ir paslaptinga šalis Mongolija. Ji tęsiasi nuo snieguotų Tan-Sajaus kalnų ir vakarinės Džungarijos tyrlaukių iki Sajonų kalnų ir Didžiojo Kinų sienos, Mongolija užima visą vidurinę Aziją.

Mongolija yra tautų lopšys. Ji buvo kada tai labai galinga ir jos valdovai, kaip Čingis-Chanas, Kubla-Chanas ir kiti buvo užkariavę visą Aziją ir dalį Europos ir net buvo atsi-krausę iki Lietuvos. Mongolų palikuonys Lietuvoje gyvena dar iki šių laikų, čia juos vadinama totoriais ir jų daugiausia yra užsikilę apie Trakus. Didysis Lietuvos kunigaikštis Vytautas, pralaimėjęs mušį su totoriais, bet būdamas geras politikas, mokėjo juos patraukti savo pusėn ir net panaudojo juos prieš vokiečius Žalgirio mušyje.

Dabartinio laiku Mongolija nebepatiria nei šešėlio tos galybės, kurią ji turėjo senovėje. Bet mongolų tauta neišnyko ir ji gyvena atsiminimais apie buvusią savo galybę.

Šiuo laiku vis dažniau ir dažniau pasirodo nuomonių spaudoje, kad Europa gali žūti nuo geltonosios rasės. Be abejo, šiandien dar to pavojaus nėra, nes, gektonoj rasė dabar beveik visa užimta pilietiniu karu. Tačiau jei ji šiuo laiku susitvarkys, tai tikrai gali gręsti pavojus visai Europai, nes gektonoj rasė yra didelė ir jei ji sukultūris, tai gali tapti tvirta pasaulinė jėga ir tuomet baltajai rasei prieš ją neatsilaikyti.

Nors Mongolija ir skaitėsi Kinijos dalimi, bet viduje tvarkėsi gana savistoviai, o Kinjai mokėdavo tik mokesčius. Dabartinio laiku ji skaitosi visai nepriklausoma, — kaip ir daugelis Kinijos provincijų nenori pripažinti centralinės valdžios.

Mongolijoje viešpatuojanti religija yra budizmas. Vyriausias Mongolijos budizmo galva yra Buddos Vietininkas arba "Gyvasai Budda". Gyvasai Budda Mongolijoje yra garbinamas lygiai kaip krikščionių popiežius. Jis turi net didesnės reikšmės kaip popiežius, nes jo rankose randasi ne tik dvasišką visos Mongolijos valdžia, bet ir svietiška.

Štai ką rašo vienas keliautojas, aplankęs "Gyvojo Buddos" rezidenciją: Pagaliau pasiekėme Urgos miestą, "Gyvojo Buddos" rezidenciją. Prie pat kalno stovi baltas tibetų stilius namas žaliomis dokaukomis dengtas. Aplink namą daugybė koplytelių ir gražių palatų kinietų mados. Minėtas namas vienu šonu jungiasi su kalnu, o kitas šonas prieina prie pat tilto per upę Tolą. Šis tiltas jungia "Gyvojo Buddos" rezidenciją su visuose rytuose žinomą vienuolyną Ta-Kure. Buddistų vienuolynas šiek tiek skiriasi nuo krikščionių vienuolynų. Ta-Kure vienuolynas pilnas visokių pranašų, kerštojų, bur-tininkų, stebuklingų gydytojų ir kitų tautų raganių. Jie visi skaitomi pasima iš dievybių

ir juos garbina, kaip gyvuosius dievus. Iš kairės šio vienuolyno yra kitas labai senas vienuolynas vadinamas "Lamų šventykla". Šioje šventykloje randasi didžiausia pasaulyje paausinta Buddos stovykla, sėdinti ant aukštinio lotoso lapo. Aplink šiuos du vienuolynus pilna atskirų namukų, koplytelių, paminklų ir atskirų altorių, tai tikras vienuolių miestas. Šiame mieste priskaitoma virš 60,000 visokių rangų vienuolių! Čia randasi biblioteka, šventasai archyvas, tikybinė mokykla ir viešbutis lankytojams.

Štai šitame raganių mieste ir gyvena "Gyvasai Budda", Mongolijos dvasiškas ir svietiškas valdytojas. Jo šventenybė Džebsung-Damba-Chutuchtu-Chan-Bogdo Gegen. Dabartinio "Gyvojo Buddos" teokratinė dinastija yra skaitoma nuo 1670 metų ir iki šio laiko iš viso buvo 31 "Gyvasai Budda". Visos legendos, pranašavimai ir stebuklingi atsitikimai yra susiję su "Gyvojo Buddos" vardu, ir todėl jis yra garbinamas ne vien tik Mongolijoje, bet Mesopotamijoje, Persijoje, Kinijoje ir net Sibire bei apie Volgą.

"Gyvasai Budda", kaip visi lamaistai aukštesni dvasiškiai, yra gudrus, protingas ir energingas, bet kartu girtuoklis ir mėgstas pasilinksminiai. Savo pasilinksminimui jis turi gramofonų, įvairių muzikalių instrumentų, paukščių ir dresuotų žvėrių ir net dvi kanoles, kurias jam padovanojo koks tai rusų karininkas. Šaudymas iš šių kanolių "Gyvajam Buddai" suteikia daug malonumo.

I Urgą pas "Gyvajį Buddą" ateina daug maldininkų iš visos budistų pasaulio ir, žinoma, atneša daug dovanų. Jo sandėliuose pilna brangiausių kailių, gintaro, rubinų, almarų, aukso ir brangiausių briliantų. Taip pat yra daugybė Buddos auksinių statulelių, kurių viduriuose paslėpti brangūs briliantai. Apskritai budistai mėgsta slėpti savo dievų statulėse įvairias brangenybes ir todėl svetimačiai užkariautojai visuomet daug dievų statulų, ieškodami paslėptų jose turtų.

"Gyvojo Buddos" svita susideda iš 5,000 lamų patarnautojų. Jis turi tarybą, kurią sudaro visi Mongolijos kunigaikščiai. Ši taryba turi patariamą balsą. Visi 5,000 "G. Buddos" patarnautojų yra susikirstyti į tris klases. Pirmą klasę sudaro taip vadinami pranašai. Jų pareigos yra sužinoti visas smulkmenas apie kiekvieną atsilankiusį žymų asmenį į Urgos miestą. Šie pranašai, su-urkę reikalingas žinias, tuojau perduoda viską "Gyvajam Buddai", kad jis mokėtų tinkamai elgtis, jei pas jį atsilankytų koks nors asmuo prašydamas patarimų ar pranašavimų. Antrą klasę sudaro daktarai. Jų pareigos pažinti gerai mediciną, parengti vaistus ir kitą tam reikalingą reikalingą medžiagą. Trečią klasę yra daktarai-nuodytojai arba, kitaip sakant, "daktarai politinės medicinos". Kaip minėjome, "Gyvasai Budda" valdo visą Mongoliją ir todėl, jei koks nors kunigaikštis ar vietinis "gyvasai dievas" pasidaro nebevaldantis "Gyvajam Buddai", tai jis tuojau pasijungia vieną iš savo daktarų-nuodytojų pas neįteigimą kunigaikštį ar "vietinį dievą". Jeigu tik toks daktaras pasirodė, kokiame nors mieste ar vienuolyne, tai "vietinis dievas" tuojau nustoja valgyti ir gėrybes ir tas jo neišgelbsti nuo mirties, nes kiekvienas daktaras kaip knyga, rubai, kepurė ir kiti neša jam mirtį, ant

ties gerį specialistai yra daktarai-nuodytojai.

Kartą Kinijos imperatorius, norėdamas nusikratyti jam negeistino "Gyvojo Buddos", atsiuntė pas jį vieną savo daktarų-nuodytojų, bet "Gyvasai Budda" tą pastebėjęs, tuojau išvyko kelionėn po Mongoliją, o kinietį daktarą paliko savo daktarų "apiekon". Grįžęs už kiek laiko, jau rado mirusį Kinijos imperatoriaus daktarą.

Sulig mongolų tikėjimo, "Gyvasai Budda" niekuomet nemiršta, bet jo siela pereina į kitą asmenį, kurį išsirenka pats Budda. Bet svarbu surasti tą išsiritįjį Buddos asmenį, ir todėl tuo dalyku rupinasi vyriausias budizmo viršininkas Dalai-Lama. Jei esantis "Gyvasai Budda" jau senas, tai Dalai-Lama išsiunčia pasiuntinius ieškoti jam vietininko. Paprastai jis randamas kokiame nors neturtingoje šeimoje, nes politiniai sumetimais iš turtingos šeimos yra negeistinas "Gyvasai Budda". Kuomet jau surastas "Gyvojo Buddos" vietininkas, tai apie jo šeimą surenkamos smulkiausios žinios ir duodama patvirtinti Dalai-Lamai. Patvirtinus vietininką jo vardas laikomas didžiausioje paslapyje iki "Gyvojo Buddos" mirties. Mirus "Gyvajam Buddai", delegacija iš aukštųjų budizmo dvasininkų su naujuoju "Gyvojo Budda" vyksta į Urgos miestą ir ten atliekamos visos apeigos jo pašventinimui. Ir taip kartojasi kiekvieną kartą, kuomet miršta "Gyvasai Budda".

Visa tai atrodo lyg pasaką ir nesinori tikėti, kad XX amžiuje, radio gaidynėje, yra tautos, gyvenančios tokioje tamsyboje, bet iš kitos pusės juk ir kulturingoje Europoje yra daug panašių dalykų. Popiežiaus dieviškas garbinimas, jo "neklaidingumas" ir visokios bažnytinės apeigos ir ceremonijos, — juk tai liekanos iš senovės. Krikščionių dvasiška smarkiai laikosi šių laikų ir iš to daro sau gerą biznį. Ir dar, tur buti daug laiko, kol žmonija supras, kad visos religijos yra burtai ir akių dūmimas. —K.

Skaitytojų Balsai

Džiaugkimės; Išvažiuoja!

Žaibo geritumu pasklydo žinia, jog išvažiuoja kun. K. Matulaitis. Tai žmogus, kuris per keletą metų išnaudojo darbininkus Chicagoje ir visoje Amerikoje. Jo Dievas, — tai pinigai, kuriam jis ištikimai tarnauja.

Jis įvairiais būdais lupo iš žmonių pinigus. Lindo į draugijas, šaukė susirinkimus, rengė balius, priėmė dideles sumas išnaudotojams už jį, leidė knygas, kad tik ištrauktų vieną kitą centą iš paprasto žmogelio.

Jei jis negalėjo ištraukti pinigų nuo ko, tas pasidarė jo prieša. Jis neapkenčė vyčių ir jų spauštuvės, nes pavydėjo, kad vyčių spauštuvė atlieka tokius pat darbus, kaip "Draugai". Vienam katalikų seime jis atsisotęs pradėjo vyčius niekinti ir patarė net spauštuvę išvežti į Brooklyną. Jis šmeižė vyčių organizaciją, kodėl jo vyties redaktorių ir kabinosi prie jų straipsnelių.

Žodžiu sakant, tai pavydus žmogus, kuris gyvendamas Chicagoje daug blėdies pridardė. Gerai, kad išvažiuoja į Londoną. Tenai mažiau lietuvių yra. Jo pikti darbai nebus taip žymūs.

Ne tik laisvamaniai, bet ir katalikai džiaugkimės, kad išvažiuoja. Jis ne vienam reikalo asarą išspaudė, širdį užgavo ir ne taip apsikriam žmogui duonos kąsnį ištraukė iš rankų. —Katalikas.

VOLDEMARAS ZARASUOSE

Keli metai atgal, kada N. Lietuvoj turėjo vietos svarbų įvykiai ir Voldemaras ne tik kad buvo priverstas nuo valdžios pasitraukti, bet tapo areštuotas ir išremitas Platieliuose, kai kas pranašavo, jog nėra tai paskutinis biografijos puslapis, šiaip ar taip ne kasdien pasitaikancios asmenybės Lietuvoj. Galima buvo girdėti nuomonę, kad Voldemaras mėginęs pagriebti valdžios vairą, ir apskritai šis nepaprastas asmuo lėngvai nesutiks sudėti ginklą. Tolimesni įvykiai kaip tik patvirtino šiuos spėjimus. Buvome liudininkais ištisos eilės intrigų, o netgi nenusisėkusių perversmo mėginimų. Buvo laikotarpis, kada kiekvieną momentą buvo laukiama, kad Voldemaras savo šalininkų priekšaky, pagriebs valdžią. Prie to vieknok nepriėjo, nors kad ir išremitas — Voldemaras nemaziau politiniai buvo aktingas.

Sprendžiamasis momentas: —Voldemaro teismas. Rodėsi, kad nežiurint visų pranašavimų, Voldemaro žvaigždė baidgia temti. Juk perspektyvoje buvo kelių metų kalėjimas! Teismas vienok panašaus sprendimo neišnešė. Voldemaras, kuris tuojaus po sprendimo perskaitymo nuėjo bažnyčion ir neva karštai meldėsi, savo širdy neturėjo nė mažiausios atgailos, budamas tikras, kad teisybė yra jo pusėje. Voldemaras yra retai pasitaikancios atminties, pilnas jėgų, pastikėjimo savimi ir ambicijos žmogus.

Teismo sprendimas, b. diktatoriaus elgesys teismo salėj, lygiai kaip ir tolimesni žodžiai atgavus laisvę, atrodė lyg ir tvirtintų anksčiau pareiktą hipotezę: —Voldemaro biografija ne kartą susitiks su N. Lietuvos istorija. Rygos "Jaunakas Zinas" korespondentas paduoda žiupsnelį žinių iš Voldemaro gyvenimo — naujojo tremimo vietoj — Zarasuose. Zarasai yra tai vienas iš labiausiai šiaurės išsikiusių Lietuvos miestelių. Voldemaras gyvena mažam, savo pažįstamo kambarėly. Nedidelis stalas, pora kėdžių ir kanapė — visi jo baldai. Voldemaras sako, kad pirmoj eilėj stengsis pasislėpti ir pataisyti sveikatą, kadangi Platieliuose gavo reumatizmą. Voldemaras mėgsta pasiirstyti laiveliu; dažnai jis galima matyti miestelio gatvėmis išėjusį pasivaikščioti. Ašikios sargybos ties juo nesimato, vienok yra stipriai saugomas.

Voldemaras pasakoja, kad budamas Kaune, gavęs pavietimą važiuoti Amerikon. Kviečia jį Amerikos lietuvių ir amerikiečių.

I "Jaunakas Zinas" korespondento klausimą, kodėl Voldemaras šiuo pakvietimu nepasinaudojo, jisai atsakė šitaip: —"Dar kurį laiką noriu pabuti Lietuvoj. Nusistebėsi Tamsa, jeigu pasakysiu, jog dar tr šandien esu Lietuvoj reikalingas. Tulas užsienio aukštai pastatytas asmuo šį reikalą sekandiai suformulavo: —Nei Varsuva, nei Paryžius, nei Maskva arba Berlynas nedrįs paguldinti Lietuvos, pakol tenai yra Voldemaras." —Betardamas šios žodžius Voldemaras žymiai darosi gyvensnis.

Gaunama išpuolis, kaip tvirtina "Jaunakas Zinas" korespondentas, kad Voldemaro išremitas nesibaigs paprastai. Arba atsisės jisai dar kartą kaltinamųjų suole arba išves jį iš išremitimo vietos kokie nors nepaprasti įvykiai, kurių Voldemaras laukia, ir kuriais pataisi tik.

Ateitis parodys, kiek yra šie "Jaunakas Zinas" korespondento tvirtinimai rimti.

—St. Budrys.

CHICAGOS ŽINIOS

Roseland

Roseland State Savings Banko padėdis sulig knygomis

George W. Reinecke, kaip Roselando State Savings Banko resyveris, išdavė valstijos auditoriui Ocarui Nelsonui raportą apie banko reikalų padėtį.

Bankas turįs pinigų \$322,402.72. Mokamų bių nėra. Banko turtas, kaip įrašytas į knygas, siekė liepos 6 d. \$2,304,889.25. Banko balansas, kurį jis yra skolingas kreditoriams, tuo laiku siekė \$1,801,838.98.

Išlaidų likvidacijai padaryta \$4,759.43.

Roseland State Savings bankas buvo adresu 11431 So. Michigan ave.

Ieško įgabentojų sve-timųsųjų į Suv. Val-stijas

Į Chicago atvyko iš Washing-tono 30 Darbo Departamento agentų, kurie ieško suokalbiminkų, užsimančių svetimšalių kontrabanda Amerikon. Nužiūrima, kad chigagiečiai "suokalbiminkai" padarę iš tokio užsi-ėmimo apie \$100,000 metams.

Prašymų paramos skai-čius padidėjo 806 nuosimčių

Suvenytų labdarėbės draugi-jų generalis superintendentas Joel D. Hunter praneša, kad kiekis prašančių pagalbos žmo-nių Chicagoj rugpjūčio mėnesį šių metų buvęs 806 nuosimčių didesnis, nei tą patį mėnesį per-nai.

Mėras mėginsias sutai-kyti

Mėras Cermakas ketins mė-ginti sutaikyti teatrų savini-kus ir krutamųjų paveikslų operuotojus. Jisai pataria tai-kytis arbitracijos teismo pagal-ba.

Pasaulinės parodos dar-bas pirmiau programo

Pasaulinės Parodos statybos darbas, kiek jo jau padaryta, yra visais metais pralenkęs pro-gramą parodos statymui. Taip praneša parodos direktoriai.

Trubelis bankui

Mayfair bankas nusitarė užsi-daryti ir išmokėti visus pini-gus depozitoriams. Bankas (ku-ris yra adresu 4436 Lawrence ave.) išsiuntinėjo laiškus pra-šydamas depozitorius ateiti ir pasiimti pinigų. Jau bankas išmokėjo \$500,000, bet dar pa-silieka \$100,000, kurių depozito-riai nesiskubina imti. Tai ir vėl trubelis: kai kada depozito-riai bėga į bankus kaip gais-rui, o čia ir prašomi neina sa-vo pinigų pasiimti.

Bedarbi rado pasikorusi

Kabantį ant medžio rado Ju-lių S. Simons, 56 metų bedar-bį, 552 Fullerton parkway. Si-mons rado Edgebrook miške netoli Devon ir Milwaukee gat-vių.

Arėštavo banditus api-plėšusius daktarą

Frys vyrai įėjo Dr. John P. Woitalewiczo ofisan, 1652 W. North ave. Tuo laiku jis ofiso-je lauk daktaro giminičė. Jis išėjo. Bet vyrai pasirodė jam nužudinti. Taigi jis patelefonavo policijai.

padarė jam ir vienam jo pačien-tui holdapą. Atėmė iš jų \$36. Kada ir banditai išėjo iš dak-taro ofiso, tai juos pasitiko po-licininkai. Daktaras pažino plėšikus.

Naujas policijos galva

Mėras Cermakas, pranešta, nusitaręs atstatyti iš vietos vei-kiantį policijos komisinerį Al-cocką. Mėro patarėjų komisi-ja, susidedanti iš biznierių ir kai kurių piliečių grupių vadų, rekomendavusi penkių kandi-datus policijos komisineriaus vietai. Jie yra: James Allman, Morgan A. Collins, bu-vęs policijos komisinerius De-verio administracijoje; kap. Ira McDowell, kap. Wm. H. Schee-maker, kap. Thomas Condon ir kap. Matthew Zimmer.

Laiškai Pašte

Sie laišukai yra atėję iš Europos. Kam jie priklauso, tegul nusiema vyriausybės pasta (Clark ir Adams gatyvių) atsiminti. Reikia klausyti prie-langulio, kur patį laiškus "Adver-tised Window" lobė nuo Adams gat-vės, pasakant laiško NUMERI, kaip kad šiame sąrašo pažymėta. Laiškus paštas laiko tam tikrą laiką, o pas-tui sunaikina.

503 Asmutienė Brone
508 Burba Mike
528 Kelene Jan
533 Lipskis Jonas
534 Lukosene Ona
560 Stankus Mrs. C S
563 Stankuskas Antanas
565 Tamolunas Jurgis

STATEMENT OF THE OWNER-SHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912.

Of Naujienos, The Lithuanian Daily News published daily at 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois for October 1, 1931.

State of Illinois ss.
County of Cook ss.
Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Maria Jurgeloni, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that she is the Business Manager of the Lithuanian Daily News "Naujienos" and that the following is, to the best of her knowledge and belief, a true statement of the ownership, manage-ment circulation etc., of the afore-said publication for the date showing in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 411, Postal Laws and Regula-tions, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing edit-or, and business managers are:

Publisher Lithuanian News Publi-shing Co., 1739 S. Halsted St., Chi-cago, Ill.

Editor Pius Grigaitis, 1739 S. Hal-s-ted St., Chicago, Ill.

Managing Editor None.

Business Manager Maria Jurgelo-nis, 1739 S. Halsted St., Chicago, Illinois.

2. That the owners are: Lithuanian News Pub. Co., J. Smolietis, Veronika Smolietis, K. Gugis, Nora Gugis, T. Rypkevicius, A. Zymont, P. Gri-gaitis, P. Miller, C. August, J. Moc-cus, J. Mickevicius, J. Jasulevicius, V. Ruskinkas and P. Galskis, all of 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security hold-ers owning or holding in percent or more of total amount of bonds, mor-tgages, or other securities are Lith-uanian News Building and Loan Ass'n, 1739 S. Halsted St., Chicago, Illinois.

4. That the two paragraphs next above giving the names of the list of stockholders and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the

[Acme-P. & A. Photo]

Lowell, Ind. — James Perry, Swank, 15 metų mokinyks, ku-ris apiplėšė gazolino stotį ir nužudė stoties prižiūrėtoją.

books of the company but also, in cases where the stockholder or security appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the cir-cumstances and conditions under which stockholders and security hold-ers who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, asso-ciation, or corporation has any in-terest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of cop-ies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is 38,100.

Maria Jurgeloni, Business Manager, Sworn to and subscribed before me this 30th day of September, 1931, Michael J. Tananecvitz, Notary Public (My commission expires Jan. 15, 1935).

Pataria pirkti vynuogės dabar

Pasak Charles W. Irgang, prezidento Fruit Auction Sales Company, 27 St. ir Ashland Ave., puikiausios Californijos vynuogių yardų pasaulyje, dabar jau at-gabenama užkeikiniai sultingųjų vyno-guogių, kad patenkinti kiekvieną pa-reikšlavimą tu, kurie nori pasigaminti namie vynuogių sunkos. Visų rūšių sulčių vynuogės galima pirkti višmi-nėnuose yarduose.

"Californijos vynuogės yra pačios geriausios kokybės", sako P. Irgang, "Jos yra pilnos cukraus ir kaip tik tinka gaminimui sunkui".

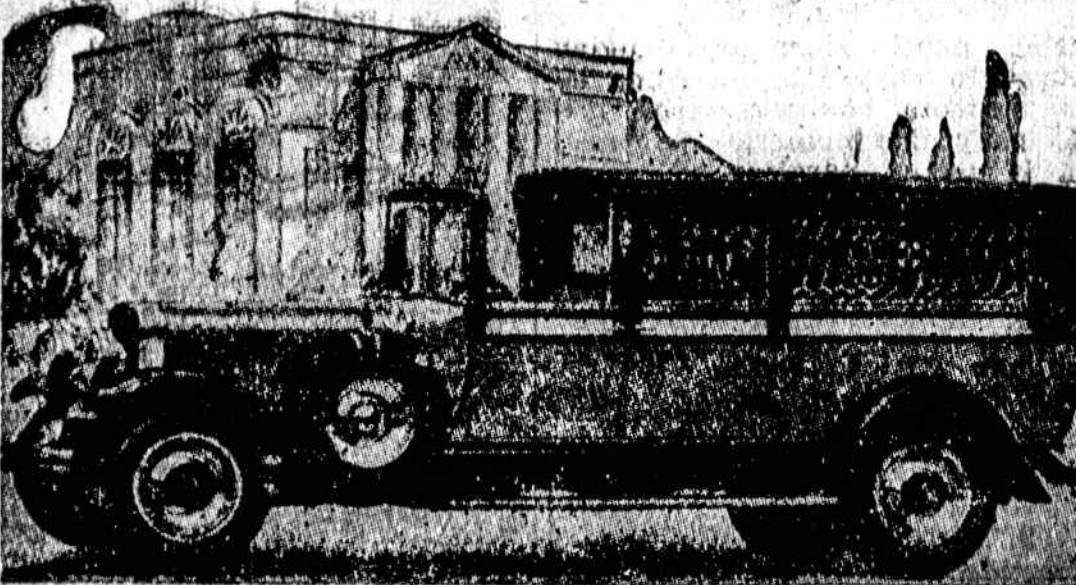
Nors šiemet derlius yra trumpas, de-lei sausras ir karščių Californijoje ir ne-abejojama, kad pasireikš vynuogių trūkumas, bergi kainos yra žemesnės, negu kada buvo pirmiau.

Patyrusieji vyno darytojai paprastai perka uogas anksti, kad gauti geriausios kokybės vynuogės ir už žemas kainas. Vėliau sezono jie turi mokėti augštesnės kainas ir kartais, delei derliaus mažumo, pasireikš trūkumui, gali visai tinkamų vynuogių nebegaumi.

Jie visi pataria pirkti vynuogės dabar, ypač kad yra legalis dalykas gaminis vynuogių sulčių suvartojimui savo na-muose. Mat augintojai surado naują marketa, kitokiam sulčių vynuogių suvartojimui ir tūkstantai vagonų jau yra gabenami į naująjį marketa — indu-striją.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

4 MODERNIŠKOS KOPLYČIOS DYKAI DĖL ŠERMENŲ

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA ir NAKTĮ Mes visuomet teikiame širdingą, simpatinga ir ramų patarnavimą, kuomet jis yra labiausiai reikalingas.

J. F. EUDEIKIS & CO.

JUSU GRABORIAI Didysis Ofisas
4605-07 South Hermitage Avenue
Visi Telefonai: YARDS 1741 ir 1742

KRAFT Velveeta

• • • • • šį skantų naują surį galima tarpinti, raiškyti, tepti! Kaip jo pilnas, riebus surio skonis pritinka prie kitų valgių! Mėsos, žu-vies, kiaušinių, daržovių. Ir jis sveikas — lengvai virškinamas, — tyras kaip tyras pats pienas! Pabandykit jį šiandie — del kepimo ir sendvi-čių. Jūsų groserninkas turi jį pusės svoro pake-liuose.

Graboriai

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas lai-docuvėse ir kokiame rei-kalke visuomet esd aži-ningas ir nebrangus to-dėl, kad neturime iš-laidų užlaikymui sky-rių.

3307 Auburn Ave. CHICAGO, ILL.

IGN. J. ZOLP

Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St.

Telefonai: Boulevard 5203 Boulevard 8413

1327 So. 49th St.

Telefonas: Cicero 3724

S. D. LACHAVICH

LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauja laido-cuvėse kopijavimas. Reikale melžin atlaikyti o mano darbu busite užtikinti.

Tel. Roosevelt 2515 arba 2516

2314 W. 23rd Pl., Chicago

SKYRIUS:

1439 S. 49 Court, Cicero, Ill.

Tel. Cicero 5927

Telefonai Yards 1138

Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balzamuotojas

Moderniška Kopyličia Dovanai Turis automobilis visokiama rei-ka-lama. Kaina prieinama

3319 Auburn Avenue

CHICAGO, ILL.

Graboriai
BUTKUS
Undertaking Co.
Wm. A. Pakorny
Koplyčia dykai
710 West 18th Street
Tel. Canal 3161

S. M. SKUDAS
Lietuvis
GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS
Didelis ir graži koplyčia dykai
718 W. 18 St.
Tel. Roosevelt 7532

Lietuvės Akusėsės

Mrs. A. K. JARUSH
PHYSICAL THERAPY & MIDWIFE
6109 South Albany Av.
Phone Hemlock 9252

Akių Gydytojai

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Sugrįžo iš Lietuvos
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamų akių karši, nuima charakterą, atitaiso trumparegystę ir tolgaregystę. Prirenge teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, para-dancia, mažiausias klaidas. Specialė atyda atkrepiama į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val.

KREIVAS AKIS ATITAISO Į TRUM-PA LAIKĄ SU NAUJU ĮSRAIDINU. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigiau kaip kitur.

4712 South Ashland Ave. Phone Boulevard 7589

Tel. Yards 1829

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akių Dirstuvė
756 West 35th St.
Kampus Halsted St.
Valandos nuo 10-4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Duokite savo akis išgaminuoti

DR. A. R. BLUMENTHAL

OPTOMETRIST
Praktikuoją virš 20 m.
4649 S. Ashland Ave
Kampus 47th St.
Tel. Boulevard 6487

Duokite savo akis išgaminuoti DYKAI

Registruotam Optometristui Akių Specialistui. Virš 15 metų

Akiniai nuo \$3

Valandos: 9 ryto iki 9 vak. kasdie.

DR. J. GROUPE

4631 S. Ashland Ave. Tel. Yards 6780

DR. C. MICHEL, O. D.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

As priėmėsiu Jūsų akims, padėsiu Jūsų būti kom-pilikuotas darbas. Mano si-s-tema yra patenkinti 30 me-tų studijų ir tyrimo. Tikrai tiksliai instrumentais yra išgaminami suvartojami rogeiliniai

AKINIAI IR AKINIAI

Akiniai ir Korneidiniai Kaina Nuo \$5. Žvalytos akys atitaisomos. Žemai kaina, be operacijos, lengvi išmokėjimai, nėra sugal-šimo.

Sistatų duplikuojami ir rėmai sutatomi to-pačia diena.

DR. C. MICHEL, O. D.

4654 S. Ashland Ave. 2-rias Augštas

VALANDOS: 10 v. ryto iki 8:30 val. vak.

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas

3147 So. Halsted Street

Tel. Calumet 3294

Nuo 9 iki 12 val. dienov ir nuo 6 iki 9 valandos vakare

A. L. Davidson, M.D.

4910 So. Michigan Avenue

Tel. Kenwood 5107

VALANDOS: nuo 9 iki 11 valandai rytė; nuo 6 iki 8 valandai vakarė

apart konsultacijai ir receptuodami

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913

DR. BERTASH

756 W. 35th St.

(Cor. of 35th & Halsted St.)

Ofiso valandos nuo 1-3, nuo 6:30-8:30 Nedėliomis pagal sutartį

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5914

DR. NAIKELIS

756 W. 35th St.

(Cor. of 35th & Halsted St.) Ofiso valandos nuo 2-4; nuo 7-9 Nedėliomis pagal sutartį

Lietuviai Gydytojai
PRANESIMAS DR. MARGERIS
Sugrįžo iš Lietuvos ir priiminėja ligonius
nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir nuo 6:30 iki 8:30 vakarė
Sekmdieniais nuo 10 iki 12
3421 So. Halsted St.
Phone Boulevard 8483

Dr. P. M. ZILVITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3243 So. Halsted Street

Ofiso Tel. Victory 7188 Rez. Tel. Hemlock 2615

Phone Canal 6222

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos: 1-3 ir 7-8

Seredomis ir nedėliomis pagal sutartį. Residencija 6628 So. Richmond Street

Telefonas Republic 7868

Dr. P. P. ZALLYS

DENTISTAS

30 E. 11th St.

Kampus Wabash Avenue

Tel. Pullman 0856 Gazas X-Ray, etc.

Dr. Susan A. Slakis

Specialisti Moterų ir Vaikų Ligų

4145 Archer Ave.

Val. 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 po pietų.

Seredomis ir nedėliomis pagal sutartį. Ofiso Tel. Lafayette 7337

Rez. Tel. Hyde Park 3395

DR. S. A. BRENZA

Ofiso valandos:

9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v.

4608 South Ashland Ave.

Netoli 46th St. Chicago, Ill.

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4142 Archer Avenue

Valandos 11 ryto iki 1 po pietų, 2 iki 4 ir 6 iki 8 vak. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

Telefonai dienų ir naktį Virginia 0036

Rez. 6600 South Arctian Avenue

Phone Prospect 6659

Ofiso Tel. Canal 0257

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street

CHICAGO, ILL.

A. MONTVID, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 W. Madison St.

Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.

Tel. West 2860

Namų telefonas Brunswick 0597

SVARBI ŽINUTĖ

DR. M. T. STRIKOL

Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas

Perkels abn savo ofisą į naują vietą po nr. 4645 So. Ashland Ave.

Valandos 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakarė. Nedėlioj pagal sutartį

Tel. Boulevard 7820

Namų: 6641 So. Albany Ave.

Tel. Prospect 1930

A. K. Rutkauskas, M. D.

4442 South Western Avenue

Tel. Lafayette 4146

